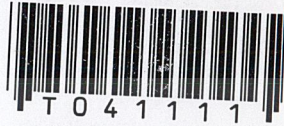

“ประเพณี ทาน ”

“ THE RITUAL OF GIVING ”

นางสาว บังอร โทธิอินทร์

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 41111
วัน, เดือน, ปี 18 S.A. 2544

.b.....
.i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตรกรรม ภาควิชาจิตรศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลธร เลื่อนฉวี)

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ)

 กรรมการ กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เดชา วราขุน) (รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปรีทยานิตย์)

 กรรมการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรณรงค์ สิงหเสนี)

 กรรมการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลิตา จันผิงเพชร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวัฒน์)

 กรรมการ กรรมการ
(อาจารย์ปิยะวัฒน์ มังกรวงษ์) (อาจารย์กัญจนา ดำใสกี)

 กรรมการ กรรมการ
(อาจารย์วุฒิกกร คงคา) (อาจารย์สุรพงษ์ สมสุข)

 กรรมการ กรรมการ
(อาจารย์ยุพา มหามาตร) (อาจารย์อนุพงษ์ คชาชีวะ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รสลิน กาศต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ)
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	ประเพณีทาน
	THE RITUAL OF GIVING
ชื่อ	นางสาว บังอรน โปธิอินทร์
สาขาวิชา	จิตรกรรม
ภาควิชา	วิจิตรศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2543
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ เกียรติศักดิ์ ชานนารอด

บทคัดย่อ

วิถีชีวิตของคนชนบทพื้นบ้าน มีการดำเนินชีวิตที่สมถะ เรียบง่าย และบริสุทธิ์ ใช้ชีวิตในชนบทที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์เกื้อหนุนกันระหว่างครอบครัว หรือตลอดจนหมู่บ้าน ได้อย่างน่าประทับใจ จึงมีประเพณีที่ได้กระทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องตกทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษซึ่งมักเป็นการทำบุญทำทานและทำกิจกรรมร่วมกันที่วัดเป็นส่วนใหญ่

ประเพณีอยู่คู่กับสังคมไทยมานาน เป็นสิ่งที่แต่ละภาคแต่ละท้องถิ่นจะมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไป ตามความเชื่อความศรัทธาของท้องถิ่นตน ซึ่งปัจจุบันก็ยังสามารถพบเห็นได้ ข้าพเจ้าได้นำเอาเรื่องราวประเพณีพิธีกรรมที่ค่อนข้างจะเด่นชัดของทางภาคเหนือซึ่งเป็นท้องถิ่นที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ มานำเสนอในรูปแบบของงานศิลปะ ซึ่งถ่ายทอดให้รู้สึกถึงบรรยากาศของการร่วมกันประกอบประเพณีตลอดจนความรู้สึกของตนที่ได้สัมผัสกับสิ่งเหล่านั้น รูปแบบและรูปทรงต่างๆที่นำมาสร้างผลงาน ได้แก่ พุ่มสลาก กว๊านสลาก (ชลอมใส่สิ่งของบูชาในประเพณีทานสลาก) ตุง กาแล และสิ่งของมงคลต่างๆที่ใช้ในการถวายภายในประเพณี และพิธีกรรมดังกล่าวแม้วัสดุสิ่งของบางส่วนจะได้รับอิทธิพลสมัยใหม่เข้าไป แต่คนในท้องถิ่นก็สามารถนำมาจัดรวมให้เข้ากับวัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นของตนได้อย่างลงตัว น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการปฏิบัติผลงานใช้วิธีการทางด้านจิตรกรรมผสมกับเทคนิคการปะติดด้วยพื้นผิวของผ้า กระดาษ และเทคนิค การแกะไม้ เพื่อให้ได้พื้นผิวในอีกลักษณะหนึ่ง เป็นเทคนิคที่รวมเข้าด้วยกันในการปฏิบัติงานสร้างสรรค์พื้นผิวที่สร้างขึ้น นำไปสร้างรูปทรงที่นำมาใช้ตามความเป็นจริง ในบางส่วนถูกนำไปสร้างรูปทรงที่ได้ทำการตัดทอนคลี่คลาย ในบางส่วน ผลงานมีลักษณะเป็น 2 มิติ ใช้สีระบายลงไปในพื้นที่ตอนสุดท้าย เพื่อให้งานมีระยะและมิติ ตลอดจนมีความเป็นเอกภาพภายในงาน

คำนำ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศิลปนิพนธ์ในการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีพ.ศ.2543 ซึ่งเสนอหัวข้อ “ประเพณี... ทาน ”

โครงการศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นเรื่องราวที่มีอยู่ในท้องถิ่นชนบททางภาคเหนือ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีบทบาทกับวิถีชีวิตของคนในชนบทระดับหนึ่ง เมื่อเริ่มกำหนดขอบเขตของเรื่องข้าพเจ้าจึงได้ศึกษาหาข้อมูลในประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนดังนี้ ประเพณีทานสลากภัต การรับขวัญ การถวายตุ๊ก การเสาะเคราะห์ การตีบชะตา ซึ่งบรรยากาศของแต่ละประเพณีแต่ละพิธีกรรมก็จะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไปนอกจากนี้ยังมีประเพณีอื่นๆที่นำมาใช้ประกอบในผลงานซึ่งข้าพเจ้ามิได้กล่าวถึงในที่นี้อีก ข้าพเจ้าได้นำข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่การสร้างสรรค์ผลงาน โดยถ่ายทอดออกมาภายใต้ความรู้สึกที่สัมผัสได้ในประเพณีด้วยบรรยากาศของความประทับใจ ความศรัทธา ความอดทน ความงามของสิ่งต่างๆที่ใช้ในประเพณี

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ได้สร้างสรรค์เป็นงานจิตรกรรมทั้งหมด 4 ชิ้น ผลของการปฏิบัติงานได้รับความรู้และทักษะในการทำงานเพิ่มขึ้น มีพัฒนาการในความรู้สึกส่วนตัวต่อประเพณีและพิธีกรรมดังกล่าวที่ดีมากขึ้นข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างยิ่งหากผลงานสร้างสรรค์และเอกสารประกอบผลงานชุดนี้สามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่ชื่นชอบและสนใจในงานศิลปะ

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณในความกรุณาของคณาจารย์ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ครั้งนี้ อีกทั้งทุนทรัพย์การอบรม อุปกรณ์ที่ส่งมอบของ บิดา มารดา และพี่ ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งตลอดระยะเวลาในการศึกษาและปฏิบัติงาน

ข้าพเจ้าขอขอบคุณในความกรุณาของท่านทั้งหลายเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้การช่วยเหลือตลอดจนทำให้ผลงานสร้างสรรค์ได้สำเร็จในที่สุด

ค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
ขอบเขตของโครงการ	2
ขอบเขตของการปฏิบัติงาน	3
บทที่ 2 ความมั่นคงใจและแนวความคิดสร้างสรรค์	4
ที่มาของแรงมั่นคงใจ	4
แนวความคิดสร้างสรรค์	4
บทที่ 3 การดำเนินงาน	5
ขั้นตอนการศึกษาหาข้อมูล	5
การนำข้อมูลเข้าสู่งานสร้างสรรค์	6
การพัฒนาภาพร่าง	11
เทคนิควิธีการสร้างสรรค์	19
บทที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ และการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์	20
วิเคราะห์ทัศนธาตุ	20
การพัฒนาผลงาน	21
ผลงานชั้นที่ 1	21
ผลงานชั้นที่ 2	23
ผลงานชั้นที่ 3	25
ผลงานชั้นที่ 4	27
บทที่ 5 บทสรุป	29
บรรณานุกรม	34
ประวัติผู้เขียน	35

สารบัญภาพ

ภาพประกอบแหล่งที่มา.....	7
ภาพร่างชุดที่ 1.....	11
ภาพร่างชุดที่ 2.....	13
ภาพร่างชุดที่ 3.....	15
ภาพร่างชุดที่ 4.....	17
ภาพผลงานชิ้นที่ 1.....	21
รายละเอียดของผลงาน.....	22
ภาพผลงานชิ้นที่ 2.....	23
รายละเอียดของผลงาน.....	24
ภาพผลงานชิ้นที่ 3.....	25
รายละเอียดของผลงาน.....	26
ภาพผลงานชิ้นที่ 4.....	27
รายละเอียดของผลงาน.....	28
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	30
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	31
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	32
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	33

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายทั้งวิถีทางและแบบอย่างของการดำเนินชีวิตเพราะต้องก้าวไปพร้อมกับเวลาเศรษฐกิจ และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ อีกทั้งวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้นสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันจึงทำให้สังคมไทยไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงไปได้

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ไม่ใช่เฉพาะแต่สังคมไทยที่อยู่ในเมืองเท่านั้นที่ได้รับผลดังกล่าวแม้แต่ในชนบทก็ยังได้รับเอาความเปลี่ยนแปลงนั้นไปด้วยแต่วิถีชีวิตของคนไทยในชนบทมีชีวิตที่เรียบง่ายมีความผูกพันกับธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่ตนคุ้นเคยใช้ภูมิปัญญาที่ถูกถ่ายทอดมานับชั่วคน แล้วนำสิ่งทันสมัยที่มาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงแบบใหม่ปรับให้เข้ากับชีวิตประจำวันที่มีอยู่โดยไม่ละทิ้งการดำรงชีวิตแบบเดิมแม้ผลพวงจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมของสังคมเมืองได้เข้ามามีอิทธิพลกับการดำเนินชีวิตของชาวชนบทเท่าไรก็ตามแต่คนชนบทก็มีอารยธรรมเป็นของตัวเองที่รักษาไว้มาช้านาน เคียงคู่กับการดำรงชีวิตมีศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ที่ผสมผสานต่างๆมากมายซึ่งสืบทอดต่อกันมาได้อย่างมั่นคงไม่เสื่อมสลาย แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงในวัฒนธรรม ความสงบร่มเย็นของท้องถิ่นพื้นบ้านที่สืบสานต่อกันมาได้ถึงปัจจุบัน

ความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมตะวันตกแผ่ขยายเข้ามาอย่างเห็นได้ชัดอีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วแต่อีกด้านหนึ่งของชนบทไทยก็ยังคงมีความศรัทธาร่วมกันทำประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา มีการสักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆที่ตนนับถือจะเห็นได้ว่าความเชื่อความศรัทธาต่อสิ่งเหล่านี้ยังคงอยู่คู่กับสังคมไทยมานานถึงแม้กาลเวลาจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร วัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตมากขนาดไหนมนุษย์ก็ยังอาศัยสิ่งเหล่านี้เป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจ จะเรียกได้ว่า ประเพณีเหล่านี้เป็นการทำกิจกรรมอันเป็นบุญกุศลร่วมกันและยังคงไว้ซึ่งความงามในความเป็นวัฒนธรรมของสังคมชนบทไทย

วัฒนธรรมอันดีงามเหล่านี้ไม่เฉพาะคนไทยเท่านั้นที่จะสามารถสัมผัสและรับรู้ได้แม้แต่

ชาวต่างชาติที่มีโอกาสเข้ามาในเมืองไทยและได้พบเห็นยังให้ความสนใจ หรือแม้กระทั่งชาวต่างชาติ บางกลุ่มยังให้ความสนใจมุ่งประเด็นเดินทางมาเมืองไทยเพื่อสัมผัสและศึกษาประเพณีเหล่านี้ โดยเฉพาะอีกด้วย ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจได้ว่า ในสังคมไทยของเรายังมีวัฒนธรรมที่งดงามและน่า สนใจ ที่ควรเก็บรักษาไว้ให้ชนชาติอื่นได้สัมผัสและเป็นประเพณีพิธีกรรมที่น่าอนุรักษ์ไว้เพื่อคนรุ่น หลังสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อเป็นการเสนอรูปแบบในทางศิลปะ และสุนทรียภาพ โดยการใช้เรื่องราวรูปทรงที่เป็นภาพ รวมของสัญลักษณ์ในวัฒนธรรม ทางภาคเหนือ เป็นสื่อในการแสดงออก
- เพื่อแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและประเพณีที่กระทำสืบเนื่องกันมาอย่างน่าศรัทธาและน่า ประทับใจในชนบทไทย
- เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่มีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ทางด้านจิตใจในสังคมไทยอีกด้านหนึ่ง
- เพื่อถ่ายทอดบรรยากาศความเป็นชนบทพื้นบ้านที่ก่อให้เกิดพลังศรัทธาและความเชื่อของคนใน ชนบทและตัวข้าพเจ้าจนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความประทับใจ ความบันเทิงใจให้แก่ข้าพเจ้าใน การสร้างสรรค์งานศิลปะ

ขอบเขตของโครงการ แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหาสาระ

เรื่องราวที่นำมาสร้างสรรค์ผลงานจะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมความเชื่อความศรัทธาของ ชนบททางภาคเหนือของไทยซึ่งมีประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณกาลในผลงานของ ข้าพเจ้าจะเน้นให้เห็นบรรยากาศของความสวยงามความอลังการ อีกทั้งความศรัทธาในประเพณีหรือ พิธีกรรมดังกล่าวข้าพเจ้าจะเน้นการใช้รูปทรงของสิ่งของที่ใช้ในประเพณีเป็นส่วนใหญ่ในผลงาน และแวดล้อมด้วยเรื่องราวของลายผ้าต่างๆอีกทั้งสัญลักษณ์ที่จะแสดงให้รับรู้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของ ทางภาคเหนือเพื่อแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศของประเพณีดังกล่าวให้ชัดเจนมากขึ้นจุดมุ่งหมายของ การทำประเพณีและพิธีกรรมดังกล่าวเพื่ออุทิศให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้วเพื่อลบล้างสิ่งไม่ดีออกจาก จิตใจ เพื่อปกป้องคำชู้ ไม่ให้สิ่งร้ายๆเข้ามาใกล้กลายเป็นสิริมงคล

กับตนเองทำให้จิตใจอยู่ในสภาวะที่ดีขึ้นเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้แสดงถึงบรรยากาศที่ข้าพเจ้าประทับใจและแฝงความศรัทธาอยู่ด้วยความหลากหลายของสิ่งของต่างๆ ในประเพณีส่วนหนึ่งเกิดจากการจัดวางซึ่งทำสืบทอดกันมาเป็นรูปทรงบังคับโดยตั้งใจที่มีความน่าสนใจในตัวด้วยรายละเอียดและรูปแบบที่ต่างกันออกไป อีกส่วนเกิดจากการนำมาวางโดยความเหมาะสมกับสถานที่เพื่อความสะดวกในประเพณีเป็นระเบียบบ้างไม่เป็นระเบียบบ้าง ในผลงานสร้างสรรค์จะเป็นการถ่ายทอดออกมาโดยบางส่วนจะค่อนข้างตรงไปตรงมาและบางส่วนจะเป็นการนำมาจัดวางใหม่ตามความคิดของข้าพเจ้าเองเพื่อต้องการถ่ายทอดความรู้สึกที่ตนเองสัมผัสได้ในแต่ละประเพณีนั้นๆ

2. ขอบเขตของการปฏิบัติงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงาน รูปทรงที่ได้นำมาใช้ในผลงานนี้จะเป็นรูปทรงที่มาจากความเป็นจริงเป็นส่วนใหญ่และมีบางส่วนที่นำมาประกอบในรายละเอียด เป็นรูปทรงที่ถูกคลี่คลายตัดคอนจากรูปทรงจริงมีการลดรายละเอียดเพื่อให้ง่ายต่อการนำมาสร้างผลงานและสร้างลักษณะเฉพาะตัว ในผลงานมีการนำเอาสัญลักษณ์เข้ามาช่วยเพื่อสื่อถึงความหมายอันเข้าใจตรงกันให้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การใช้ กาแล เพื่อสื่อถึงสัญลักษณ์ของทางภาคเหนือ เป็นต้น

หลักใหญ่ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานจะมุ่งไปที่การสร้างบรรยากาศให้ได้ความรู้สึกถึงความประทับใจ ความน่าศรัทธา กับประเพณีดังกล่าว ที่นำมาใช้เป็นตัวประธานส่วนประกอบภายในจะใช้สิ่งของมงคลต่างๆ ที่นำมาใช้ดูเข่นนำมาจัดวางจากนั้นสอดแทรกบรรยากาศ เช่น ทิวเขาให้รู้สึกถึงความเป็นชนบทพื้นบ้าน ตัวลายผ้าอันเกิดจากการถักทอซึ่งเป็นงานหัตถกรรมท้องถิ่นลงไป ลักษณะงานเป็นงานจิตรกรรมผสมผสานกับวัสดุประเภท ผ้า กระดาษ นำมาปะติดบนพื้นไม้อัดเพื่อต้องการพื้นผิวที่เกิดความนูนขึ้นมาจากระนาบเพียงเล็กน้อย ประกอบกับการสร้างพื้นผิวโดยการแกะไม้ให้เกิดร่องลึกลงไป นอกเหนือจากนั้นแล้วยังมีวัสดุอื่นอีก เช่น ก้านรูป กระดาษสีเงิน – ทอง เป็นต้น สีที่ใช้มีทั้ง สีน้ำมัน และสีอะคริลิก ที่นำมาใช้เป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงานและตกแต่งผลงานให้เสร็จสมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้าย

บทที่ 2

ความบันดาลใจและแนวความคิดสร้างสรรค์

ที่มาแห่งความบันดาลใจ

จากการที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสกับประเพณีพื้นบ้านของคน คือ ประเพณีทานสลากภัต การรับขวัญ การถวายตุง การสะเดาะเคราะห์ การสืบทอด เป็นต้น ได้รู้สึกถึงความเป็นสังคมชาวพุทธของชนบทไทยและวัฒนธรรมของชาวพุทธคือ การทำบุญทำทานต่างๆ โดยมีความเชื่อว่าผลบุญนั้นจะส่งผลให้กับคนในกายภาคหน้า เพื่ออุทิศให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว หรือเพื่อก่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง จึงมีความประทับใจและศรัทธาต่อประเพณีดังกล่าวของผู้คนที่มาร่วมกัน และได้สังเกตเห็นว่าผู้คนแสดงออกถึงความศรัทธาด้วยรอยยิ้มและใบหน้าสดใสในบรรยากาศที่เป็นกันเองในท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้เองที่แสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านได้อย่างเด่นชัดและน่าประทับใจ รวมถึงความสวยงามตระการตาของสีสันที่เกิดจากวัสดุไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่มาจากธรรมชาติ งานหัตถกรรมต่างๆที่มีคุณค่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม มีความงามลงตัวที่แสดงออกถึงความเรียบง่ายอย่างบริสุทธิ์ และน่าสนใจ หรือจากการสังเคราะห์ต่างๆ ซึ่งคนในท้องถิ่นนำมาใช้ประกอบในประเพณีด้วยการใส่รายละเอียดตามความเชื่อที่สืบทอดกันมาและจัดรวมกันจนสามารถทำให้เกิดเป็นความงามอีกแง่มุมหนึ่งที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้านำเสนอโดยใช้รูปแบบของพุ่มสลาก สิ่งของที่ใช้ประกอบในประเพณีต่างๆ ตัวลายในงานทอผ้าหัตถกรรมของทางภาคเหนือ ส่วนที่เป็นรูปสัตว์ซึ่งมาจากตุง 12 ราศี และรวมถึงรูปทรงที่สามารถสื่อถึงความเป็นพื้นบ้านต่างๆมาใช้ นำเอารูปทรงโดยรวมบางส่วนมาจัดรวมกับรายละเอียดเรื่องราวของสิ่งของต่างๆ โดยอิงถึงความเป็นจริงและแสดงออกในลักษณะของการสื่อสัญลักษณ์ ให้เป็นบรรยากาศของประเพณีพื้นบ้าน สร้างสรรค์ใหม่ให้เกิดเป็นรูปแบบเฉพาะตนและใช้ตามความเป็นจริงในบางส่วนสื่อออกมาในลักษณะของงาน 2 มิติ สีสันของงานจะเน้นถึงความเป็นสุขใจในความศรัทธาที่ได้รับจากการร่วมประเพณีดังกล่าวและความประทับใจในความสวยงามน่าสนใจของสิ่งของที่ใช้ในประเพณีรวมอยู่ด้วย

บทที่ 3

การดำเนินงาน

ขั้นตอนการศึกษาหาข้อมูล

ในผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเชื่อของท้องถิ่นชนบทซึ่งมีวิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ดังต่อไปนี้

จากการถ่ายรูป งานประเพณีต่างๆที่ไปค้นคว้าหาข้อมูล เช่น งานทานสลากภัตการสืบชะตาที่จัดขึ้นตามวัดต่างๆ พิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์ การรับขวัญ ตามบ้านเรือนที่กระทำขึ้นเป็นต้น ในการถ่ายภาพข้าพเจ้าจะเก็บเอาบรรยากาศรอบๆของงาน และเจาะรายละเอียดสิ่งของไทยทานต่างๆ เช่น พุ่มสลาก ดุง ผลไม้ หมากพลู เงินทอง เสื้อผ้า ดอกไม้ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการนำมาสร้างผลงาน อีกทั้งยังมีรายละเอียด ซึ่งแสดงถึง ทัศนคติที่โดดเด่น น่าสนใจ คือ ฝ้ายที่แสดงด้วยลายเป็นสัตว์ต่างๆ และการประดิษฐ์ลวดลายที่สวยงาม ทั้งนี้จากการได้ไปสัมผัส ไปถ่ายรูปกับงานประเพณีจริงข้อมูลที่ได้มาด้วยความตั้งใจเก็บเอาความรู้สึก และความเข้าใจ ที่มีต่องานประเพณี และสิ่งต่างๆ ข้อมูลดังกล่าวเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการรวบรวมความคิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน และทำให้จินตภาพจากประสบการณ์จริงเด่นชัดมากยิ่งขึ้น

จากหนังสือหรือวารสารต่างๆ แหล่งข้อมูลนี้เป็นตัวช่วยเสริมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในหนังสือจะมีภาพซึ่งเป็นมุมมองที่เกี่ยวเนื่องกับแนวความคิดและเป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานในบางครั้งมุมมองเหล่านั้นเป็นมุมมองที่ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นมาก่อน ข้าพเจ้าได้หาข้อมูลของกาแลและลวดลายผ้าพื้นเมืองต่างๆ จากหนังสือซึ่งจะได้ภาพประกอบที่มีรายละเอียดชัดเจนทำให้มีความเข้าใจในรูปทรงและลวดลายมากขึ้น ตัวหนังสือด้านนาจากสมุดพระธรรมของพระอาจารย์ผู้มีหน้าที่ทำพิธีกรรมต่างๆจะเป็นการอ่านจากตัวหนังสือด้านนาข้าพเจ้าจึงได้นำความน่าสนใจที่แฝงด้วยความน่าศรัทธาของพระธรรมที่ผ่านออกมาทางตัวหนังสือด้านนามาประกอบใช้ในผลงาน

การนำข้อมูลเข้าสู่ผลงานสร้างสรรค์

หลังจากการรวบรวมความคิดในเนื้อหาที่ต้องการสร้างสรรค์และได้ศึกษาหาข้อมูลมาตั้งที่ได้กล่าวข้างต้นจนพอสมควรแล้ว ข้าพเจ้านำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ในผลงาน โดยบาง ส่วนใช้รูปทรงตามความเป็นจริง บางส่วนจะสร้างสรรค์รูปทรงขึ้นใหม่ โดยมีการคิดแปลง ต่อเติม ตัดทอน ไปบ้างตามความคิดและจินตนาการของตนเอง ที่รู้สึกกับเรื่องราวดังกล่าว สำหรับ ภาพถ่ายที่นำมาประกอบภาพที่ได้มาจะเป็นการเจาะรายละเอียดในรูปทรงของสิ่งของไทยทาน ต่างๆบรรยากาศโดยรวมของงานประเพณี และ ทิวทัศน์ ชนบทพื้นบ้าน ในการทำงานขั้นต้น ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูลเหล่านั้นมาคิด โครงสร้างขององค์ประกอบเพื่อสร้างเป็นผลงานขึ้นมาใหม่ด้วย ความต้องการที่จะทำให้ผลงานแสดงบรรยากาศของความเป็นงานประเพณีที่ดูน่าประทับใจในความอลังการน่ายศรัทธา ตามที่ข้าพเจ้าได้เคยสัมผัสและศึกษาหาข้อมูลมา รูปทรงที่นำมาใช้ ส่วนใหญ่จะเป็นรูปทรงที่ได้มาจากข้อมูลจริงหลังจากนั้นจะจัดการกับการใส่รายละเอียด โดยจะใช้เรื่องราวของทวดคล้ายที่มาจากหัตถกรรม การทอผ้า และพวกทวดคล้ายตัวสัตว์ในตุ่ง 12 ราศี นอกจากนั้นสิ่งที่น่าสนใจมาสร้างสรรค์ผลงานอีกคือ ตัวหนังสือด้านนาอันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ที่ต้องการสื่อและเป็นส่วนประกอบย่อยที่ใส่ลงไปภายในผลงาน เพื่อสอดแทรกบรรยากาศของงาน พื้นบ้านกับโครงสร้างของรูปทรงที่นำมาใช้ร่วมกับองค์ประกอบที่สร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องประสานกลมกลืนกันบรรยากาศในภาพจะได้มาจากสีสันทันของงานประเพณีจากสิ่งของไทยทาน โดยจะเน้นโครงสร้างที่รู้สึก สดใส อุ่น สบายตา

จากประสบการณ์ที่เคยสัมผัสกับงานประเพณีเหล่านั้นผสมผสานกับภาพลักษณ์ที่ข้าพเจ้ามองเห็น และสอดแทรกด้วยความรู้สึกที่เกิดขึ้นในความคิดที่มีต่อสิ่งต่างๆเหล่านั้น ข้าพเจ้าจึงได้ถ่ายทอดจินตภาพออกมาโดยอาศัยรูปทรงอันเป็นเอกลักษณ์ของงานที่มีจริงอยู่แล้วผสมกับรูปทรง โครงสร้างที่ได้สร้างขึ้นใหม่ผนวกกับบรรยากาศที่ได้พบเห็นและความรู้สึกส่วนตัวที่เกิดขึ้นกับงานประเพณีเหล่านั้น โดยอาศัยการสร้างพื้นผิวมาประสานกันกับ โครงสร้างทางองค์ประกอบศิลป์ อันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองภายใต้การปฏิบัติงานทางเทคนิคของงานจิตรกรรม

ภาพประกอบแหล่งที่มา

เรือนกาแล
(กาแล เป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของทางภาคเหนือ)

รูปสัตว์ต่างๆ
ในตุ่ง

ทิวเขา บรรยากาศ ที่ จ. แพร่

ภาพประกอบแหล่งที่มา

ภาพงานหัตถกรรมลายผ้า และรูปสัตว์ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบแหล่งที่มา

(งานประเพณีทานสลากกฐิต ที่ วัดห้วยขนอน อ.สอง จ.แพร่)

ภาพถ้วยสลาก หรือ ถ้วยนำโชค (ชลอมใส่สิ่งของบูชาในงานประเพณี)

ภาพพุ่มสลาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบแหล่งที่มา

(งานประเพณีทานสลากกฐัด ที่ วัดห้วยขอน อ.สอง จ.แพร่)

ภาพพุ่มเงิน หรือ
คั้นเงิน

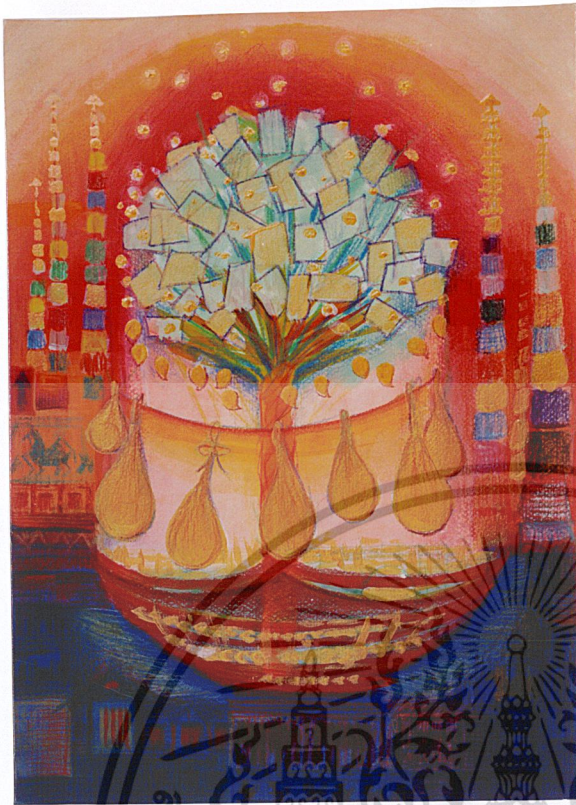

ภาพพุ่มสลาก
หรือ พุ่มเงิน พุ่มทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเชิงการศึกษาเท่านั้น และผู้ยืมเห็นชอบที่จะปฏิบัติตามการ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อที่ 10 และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ภาพร่างชุดที่ 1

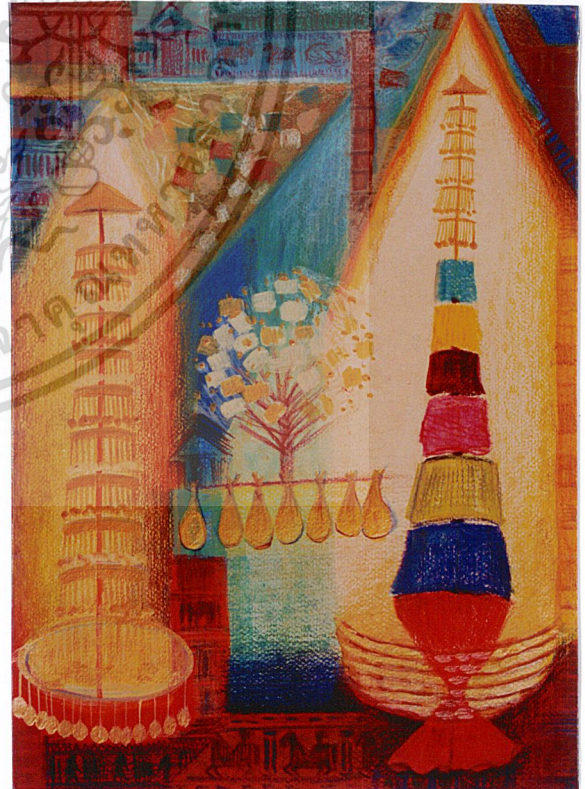
ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพร่างชิ้นที่ 2

ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพร่างชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่ 5

ภาพร่างผลงานชุดนี้ มีการสร้างองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป รูปทรงที่ใช้จะเป็นรูปทรงของพุ่มสลาก โดยใช้เป็นรูปทรงหลัก และเป็นจุดเด่นของงาน ส่วนรายละเอียดต่างๆ เช่น ลวดลายสักวี่ ลายผ้า ซลอมใส่ของไไทยทาน เหล่านี้ เป็นตัวสร้างน้ำหนักและบรรยากาศของงานใช้สีทองเป็นตัวช่วยเพิ่มบรรยากาศ น้ำหนักสีอ่อนเป็นตัวสร้างระยะที่ไกลออกไป ใช้การซ้ำของรูปทรงเป็นตัวสร้างบรรยากาศโดยควบคุมจังหวะให้มีทิศทางตามบรรยากาศที่ข้าพเจ้าต้องการแสดงออก คือ ความอลังการของงานประเพณี

จากรายละเอียดข้างต้นนี้ ได้ นำเอาภาพร่าง ชิ้นที่ 5 ไปขยายเป็นผลงานจริง เพราะมีการจัดวางที่น่าสนใจมากที่สุด และการสร้างระยะน้ำหนักของสีที่ชัดเจนมากกว่าชิ้นอื่นๆ

ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่ 3

รูปทรงที่นำมาใช้เป็นประเด็นหลักในภาพร่างผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ คือ บ้าน กาแล ทิวเขาบรรยากาศของสี อันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นพื้นบ้านทางภาคเหนือ ซึ่งจะเป็นตัวช่วยทำให้งานเข้าใจง่ายและสื่อถึงเนื้อหาในงานประเพณีที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้ายังคงใช้รูปทรงของท่อม สลากมาสร้างบรรยากาศของผลงาน โดยจะเพิ่มรายละเอียดในเนื้อหาของเรื่อง ด้วยการใส่เรื่องราว รูปสัตว์ รูปทรงของตุ๊ก และชลอมใส่สิ่งของไทยทาน เพิ่มเพื่อดีความหมายถึงความรู้สึกกับงานประเพณี อันนำศรัทธาอีกทั้งความหลากหลายของสิ่งของและสีสันต่างๆ ในงานประเพณีก่อให้เกิดความงามที่น่าสนใจอีกแง่มุมหนึ่ง

ภาพร่างชุดที่ 3 มีทั้งหมด 3 ชิ้น

ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ 15 อังอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่ 3

ข้าพเจ้ายังคงนำรูปทรงของทิวสถาปนามาใช้โดยได้จัดวางองค์ประกอบให้มีความแตกต่างจากสองชิ้นที่ผ่านมาเปลี่ยนสีสันทันที่นำมาสร้าง โดยต้องการให้มีสีสันสดใสและเพิ่มมากขึ้นสร้างบรรยากาศที่สื่อถึงประเพณีด้วยรูปทรงของสิ่งของไทยทาน แต่จะเพิ่มรูปทรงคองมากกว่าสองชิ้นแรกและมีการจัดวางทางโครงสร้างที่เน้นจุดเด่นให้มีความชัดเจนมากขึ้นคือให้เรื่องราวอยู่ในโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีน้ำหนักที่เด่นชัด

ภาพร่างชุดนี้ ข้าพเจ้าได้เลือก ชิ้นที่ 3 ไปขยายเป็นผลงานจริงเพราะ มีการจัดวางที่ชัดเจนทั้งในเรื่อง เนื้อหาและเรื่องราวภายในภาพร่างยังไม่เหมาะสม ต้องมีการปรับแต่งใหม่ในขบวนการตอนที่สร้างสรรค์ผลงานจริง

ภาพร่างชุดที่ 4 มีทั้งหมด 3 ชิ้น

ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพร่างชุดนี้ข้าพเจ้าได้พัฒนาจากภาพร่าง ชุดที่ 1 - 3 มีการรวบรวมทั้งในด้านการจัดองค์ประกอบ โครงสร้างของรูปทรง เรื่องราว รายละเอียดต่างๆ เป็นเรื่องราวของงานประเพณี พิธีกรรมต่างๆ มาสร้างสรรค์ทำให้ดูน่าประทับใจ และแฝงความน่าศรัทธาเข้าไปด้วย ทำให้งานดูลงตัวน่าสนุก มีความหลากหลายของสีสันทึกลมกลืนมากขึ้น เพื่อต้องการแสดงความเป็นงานประเพณีตามที่ข้าพเจ้ารู้สึกด้วยบรรยากาศของสี โครงสร้างของเรื่องราวที่มีอยู่จริง นำมาจัดรวมกันให้เกิดเป็นผลงานชิ้น

ในภาพร่างชุดนี้ ข้าพเจ้าเลือกภาพร่างชิ้นที่ 3 มาขยายเป็นผลงานจริงเพราะมีความลงตัวในการจัดวางที่น่าสนใจมากที่สุด ในภาพร่างชุดนี้อีกทั้งบรรยากาศของสีที่มีความกลมกลืนกันทำให้เกิดเอกภาพภายในผลงาน

เทคนิคการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าจะเป็นงานจิตรกรรม 2 มิติ นำมาสร้างพื้นผิวลักษณะต่างๆ มาผสมผสานในตัวเอง โดยการใช้ผ้า กระดาษ มาปะติด ใช้การแกะไม้ให้เกิดพื้นผิวและรูปทรง ขึ้น ภายใต้ผลงานจิตรกรรมดังกล่าวเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

- 1 หลังการเตรียมพื้นไม้อัดเพื่อการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้วเริ่มต้นด้วยการร่างภาพเพื่อกำหนดตำแหน่งของรูปทรงให้ได้ตามแบบร่าง หรือใกล้เคียงมากที่สุด
- 2 ใช้ผ้าและกระดาษที่มีความหนาเล็กน้อยปะติดลงไปตามรูปทรงที่ร่างไว้เพื่อให้เกิดพื้นผิวที่มีความนูนจากพื้นระนาบเพียงเล็กน้อยอาจมีการทับซ้อนกันเพื่อสร้างระยะและเป็นการเน้นรูปทรงที่ต้องการสร้างให้แยกออกจากกันในบางตำแหน่ง
- 3 ใช้เครื่องมือแกะไม้แกะลงไปเพื่อให้เกิดพื้นผิวเป็นร่องลึกต่างกันออกไป เน้นรูปทรงและรายละเอียดตามตำแหน่งที่ร่างไว้หลังจากการสร้างพื้นผิวเสร็จเรียบร้อยแล้วจะใช้สีพลาสติกรองพื้นทั่วทั้งภาพเพื่อความสดวก และพร้อมสำหรับขั้นตอนการระบายสี
- 4 นำผ้าสีและกระดาษสี ปะติดลงไปตามตำแหน่งรูปทรงที่กำหนดไว้ แล้วจึงมาถึงขั้นตอนในการระบายสีโดยขั้นตอนนี้จะเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดน้ำหนักตำแหน่งของรูปทรง ที่ชัดเจนใส่รายละเอียดเพื่อความสมบูรณ์ภายในงานให้ได้มากที่สุดสีที่ใช้จะมีทั้งสีอะคริลิกและสีน้ำมันผสมผสานกันไปตามจังหวะและความต้องการเพื่อความเหมาะสมให้ได้ใกล้เคียงกับความรู้สึกใช้สีทองเป็นตัวช่วยในการสื่อถึงบรรยากาศงานประเพณีต่างๆ

บทที่ 4

วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์และการพัฒนางานสร้างสรรค์

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

ในผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าใช้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี ทั้งในเนื้อหา รูปทรง และ โครงสร้างทางองค์ประกอบ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ทัศนธาตุได้ ดังนี้

รูปทรง	รูปทรงที่ข้าพเจ้าได้นำมาใช้จะเป็นรูปทรงที่นำมาจากข้อมูลจริง โดยจะดึงเอา โครงสร้างโดยรวมมาใช้ แล้วคลี่คลายในส่วนที่เป็นรายละเอียด ใส่เข้าไปเพื่อ เน้นความเป็นงานประเพณีตามความรู้สึกส่วนตัว
พื้นผิว	มีพื้นผิวที่มาจากกระบวนการที่ต่างกันออกไป คือ จากการปะติดผ้า กระดาษ ให้มีความหนาแน่นจากพื้นระนาบเล็กน้อย พื้นผิวที่เกิดจากเทคนิคการแกะไม้ และการระบายสีลงไป ทั้งนี้จะจัดให้อยู่ในรูปทรงตามที่กำหนดไว้ เพื่อแยกรูปทรงและใส่เรื่องราวในเนื้อหาสาระที่นำมาสร้างสรรค์ตามความรู้สึกของตัวเอง
เส้น	ใช้เป็นตัวเน้นให้เกิดทิศทางในการดึงสายตา เป็นตัวเชื่อมโยงรูปทรง โครงสร้างโดยรวมให้เกิดความกลมกลืนและเป็นเอกภาพภายในผลงาน
สี	แทนค่าความหมายให้เห็นถึงบรรยากาศที่ต้องการแสดงออก เช่น ใช้สีในลักษณะสีสีอ่อนสดใส เพื่อสื่อถึง ความน่าศรัทธา และน่าประทับใจในงานประเพณีดังกล่าว เป็นตัวแทนหลักที่สามารถสื่อความหมายของเรื่องราวและรูปทรงได้อย่าง ตรงไปตรงมา
น้ำหนัก	เป็นตัวเน้นให้เกิด โครงสร้าง ระยะเวลา ให้มีความกลมกลืนกันในผลงาน
พื้นที่ว่าง	ข้าพเจ้าใช้เป็นบรรยากาศเพื่อสร้างระยะให้เกิดระยะหลังที่ไกลออกไป

การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์

ผลงานชิ้นที่ 1

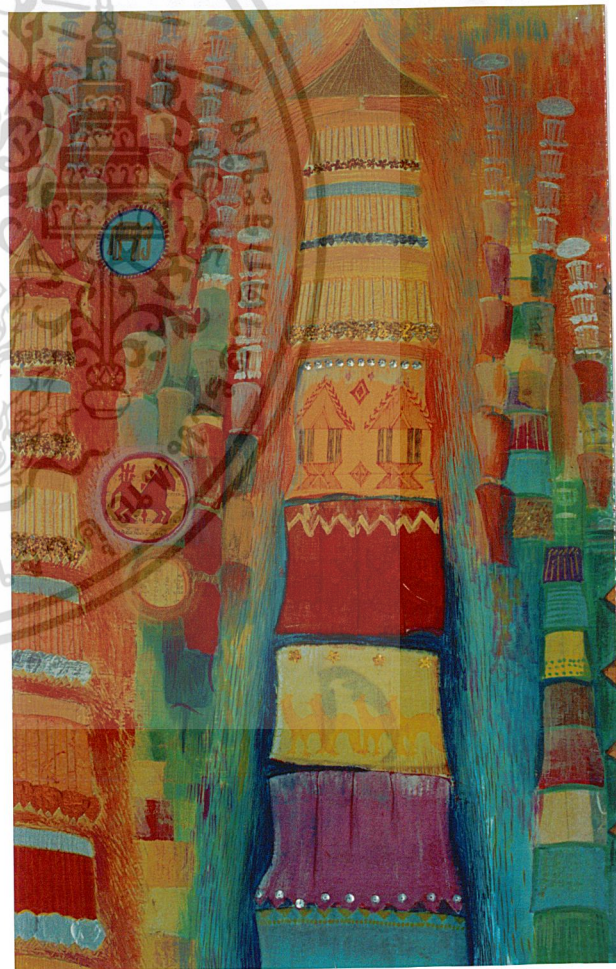

ชื่อภาพ	ประเพณี...ทาน
ปี พ.ศ.	2544
เทคนิค	สื่อผสม
ขนาด	190 x 140 ซม.

การนำภาพร่างเข้าสู่ผลงานจริง จะขยายรูปทรง โครงสร้างให้ใกล้เคียงกับภาพร่างมากที่สุด ทั้งองค์ประกอบและรายละเอียด นอกจากนั้นยังเพิ่มเติมรายละเอียด และน้ำหนักในบรรยากาศ เข้าไปด้วยเพื่อให้เกิดระยะมิติในงาน เนื่องจากพื้นที่ ที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ข้าพเจ้าวางองค์ประกอบในลักษณะของการซ้ำ ต้องการให้รู้สึกได้ถึงสัดส่วนความหลากหลายของงานประเพณี ความอดทนการนำศรัทธาด้วยบรรยากาศของสี สร้างสีสัน ด้วยการปะติดผ้าลงไปในรูปแบบทรงและรายละเอียดของงาน การซ้ำของรูปทรงจากรูปทรงหลัก สร้างให้มีขนาดเล็กลง เพื่อดึงให้เกิดความกลมกลืนจัดจังหวะ ในการนำมาสร้างบรรยากาศของผลงาน โดยควบคุมการเคลื่อนไหวของการซ้ำ ให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน คือ พุ่งตรงขึ้นไป ใช้สีขาวเป็นตัวเน้น ถึงความศรัทธาค่องานประเพณีดังกล่าว

สำหรับการปะติดผ้าลงไป ทำให้ข้าพเจ้าเจอปัญหา คือ ไม่สามารถเปลี่ยนความเป็นวัสดุที่นำมาใช้ให้สื่อแทนความหมายได้ รูปทรงที่นำมาใช้พอขยายใหญ่ขึ้นทำให้เกิดปัญหากับพื้นที่ที่ว่างซึ่งเป็นบรรยากาศพื้นหลังของผลงานที่ดูโล่ง และแบนเกินไป ทำให้น้ำหนักของงานค่อนข้างเบา รูปทรงที่ข้าพเจ้านำมาใช้มีลักษณะ 2 มิติ คล้ายมาจากรูปทรงจริง เพิ่มรายละเอียดด้วยเนื้อหาที่ต้องการแสดงออกใช้การแกะไม้มาเพิ่มให้เกิดพื้นผิวในส่วนของบรรยากาศและการใช้กระดาษสีทอง สีเงิน เพื่อให้เกิดความระยิบระยับ ผสมกับสีเส้นของผ้า ทำให้บรรยากาศในรายละเอียดของงานได้รู้สึก อลังการ น่าประทับใจได้เป็นอย่างดี

รายละเอียดของผลงาน

ชื่อภาพ ประเพณี ทาน
 ปี พ.ศ. 2544
 เทคนิค ลีอผสม
 ขนาด 130 x 180 ซม.

ในการนำภาพร่างเข้าสู่ผลงานจริง ที่ขยายเป็นผลงานชิ้นใหญ่ครั้งนี้ ข้าพเจ้ายังคงความเหมือนกับภาพร่าง ทั้งองค์ประกอบและรายละเอียด องค์ประกอบจะเปลี่ยนจากชิ้นที่หนึ่งเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้เจอปัญหา คือ พื้นที่ว่างทำให้ผลงานมองดูแบนไม่เกิดระยะมิติพอจึงเพิ่มรายละเอียดในส่วนเนื้อหาของเรื่อง เช่น นำเอาโครงสร้างของบ้าน ตุง กาแล รูปสัตว์ต่างๆ ซลอม ไม้ตึงของไทยทาน และยังคงเอารูปทรงพุ่มสลากมาเป็นตัวสร้างบรรยากาศ เพราะมีความคิดว่าเป็นรูปทรงที่เหมาะสมกับการนำเสนอในเนื้อหาของงานประเพณีแค่นี้จะนำมาใช้ในลักษณะรูปทรงเล็กๆ ซ้ำกัน รวมเนื้อหาเรื่องราวและรายละเอียด เข้ามาเพื่อให้งานดูแน่น และเกิดมิติที่มากขึ้น โครงสร้างเป็นการเจื่อน้ำหนักของสีให้ต่อเนื่องกันทั้งภาพ โดยใช้สีเป็นตัวเชื่อมโครงสร้างของงาน แสดงถึงความหลากหลาย ความตระการตา ของสิ่งของในงานประเพณี ที่มีความน่าสนใจด้วยกันทั้งหมด ขอบเขตของรูปทรงและ โครงสร้างที่ยังกระจัดกระจายขาดการเน้นทำให้ไม่เกิดระยะหน้าในผลงาน คือ ปัญหาที่ข้าพเจ้าประสบในผลงานชิ้นนี้

การปฏิบัติงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้เปลี่ยนวิธีการ โดยใช้การสร้างพื้นผิวจากการคิดกระดาษ ผ่าให้เกิดความนูนจากระนาบเล็กน้อย และการแกะไม้ให้เกิดพื้นผิวเป็นร่องแทรกเข้าไปรวมกันให้ได้รูปทรงตามที่กำหนดไว้ ในผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้พัฒนาเรื่องการเพิ่มบรรยากาศของงานด้วยเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นพื้นบ้านและความหลากหลายของสิ่งต่างๆ ในงานประเพณี ทำให้ดูสนุกขึ้นและ ได้บรรยากาศที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

รายละเอียดของผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

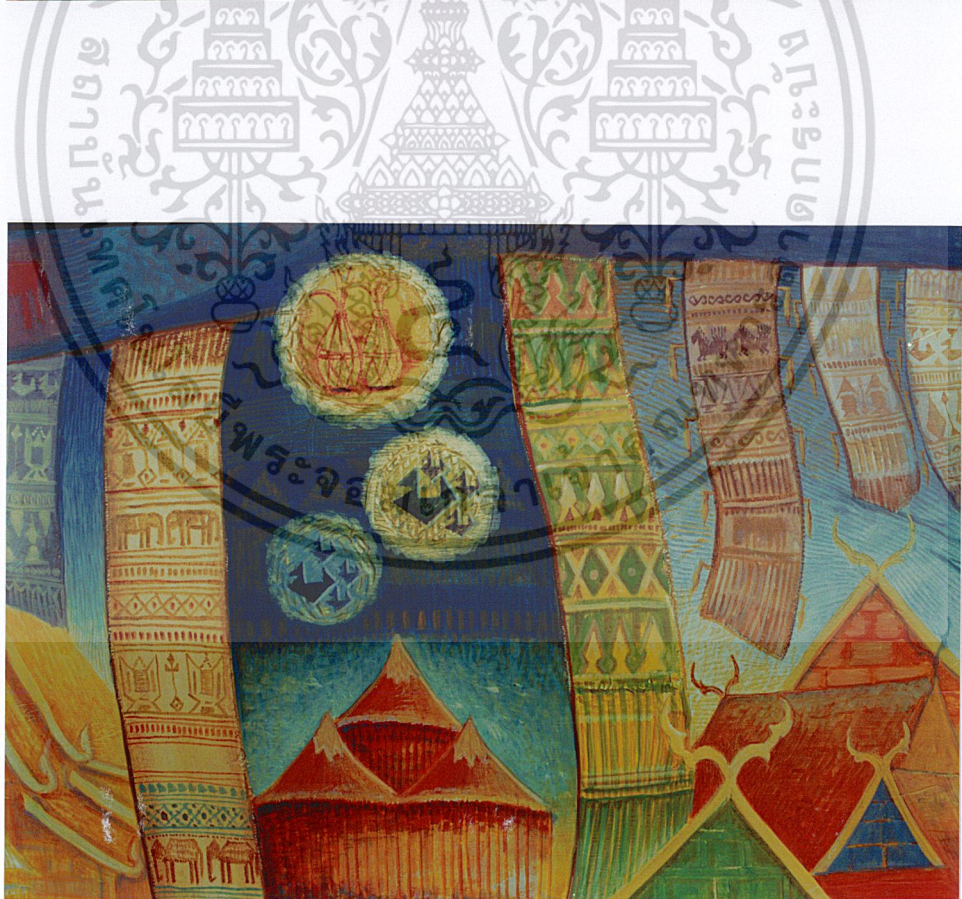
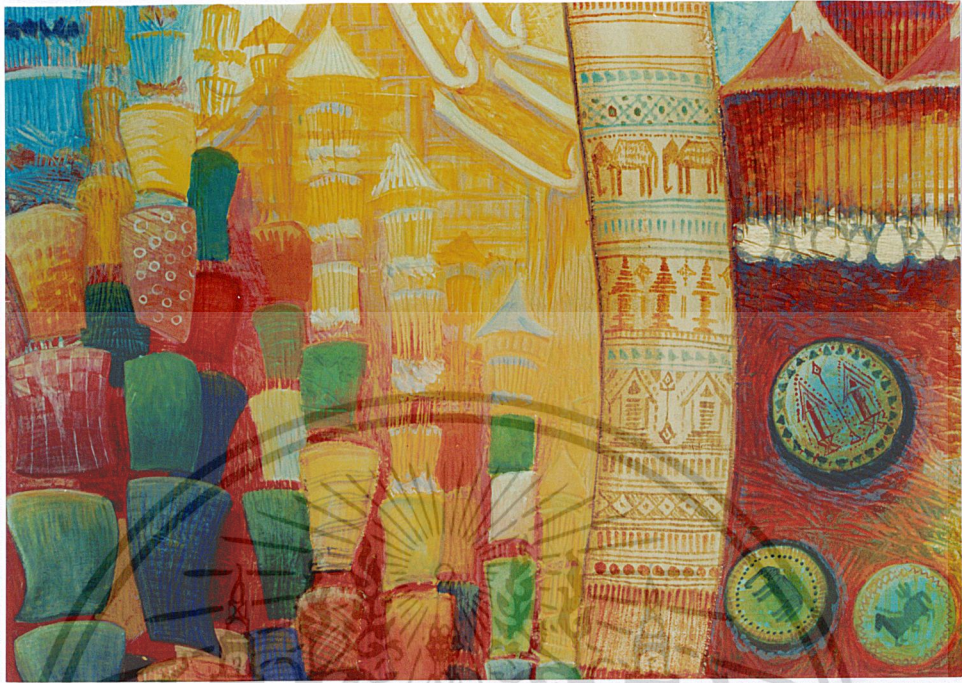
ผลงานชิ้นที่ 3

ชื่อภาพ ประเพณี...ทาง
ปี พ.ศ. 2544
เทคนิค ดินสอผสม
ขนาด 130 x 180 ซม.

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้ได้ปรับแต่งแก้ไขจากภาพร่าง โดยตัดขอบเขตของโครงสร้างทางด้านซ้ายไปเพื่อลดความแข็งของโครงสร้างที่มีความเท่ากันเกินไปผลงานมีความแตกต่างจากชิ้นที่แล้วเล็กน้อย คือมีการแบ่งระยะของเรื่องราวที่ชัดเจนด้วยน้ำหนัก เน้นบรรยากาศให้เกิดความสว่าง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดที่ต้องการแสดงออกมากขึ้น การกระจายของสียังมีอยู่บ้างแต่น้อยลงใช้การซ้ำวางจังหวะของจุดหรือโครงสร้างย่อยเป็นตัวเชื่อมให้เกิดระยะและความกลมกลืนภายในผลงานทิศทางของเส้นที่นำสายตาพุ่งตรงขึ้นไปเพื่อสื่อแทนความหมายของความรู้สึกศรัทธาที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอการปฏิบัติงานจะเพิ่มการสร้างพื้นผิวด้วยการแกะไม้มากขึ้นเต็มไปหมดทั่วทั้งภาพและยังคงปะติดผ้าให้เกิดความนูน แล้วระบายสีทับลงไปในช่วงตอนสุดท้าย สำหรับสีต้นเป็นการใช้สีตามความต้องการของตนเองที่ต้องการแสดงถึงความอดทน และนำศรัทธา ความศศิไสของชนบทท้องถิ่น ให้ใกล้เคียงกับความรู้สึกของตนให้มากที่สุด

รายละเอียดของผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา แล26องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 4

ชื่อภาพ ประเพณี ทาน
ปี พ.ศ. 2544
เทคนิค สื่อผสม
ขนาด 170 x 140 ซม.

ในผลงานชิ้นสุดท้ายข้าพเจ้าได้รวบรวมเนื้อหาเรื่องราว ที่นำมาทำงาน และเทคนิคในการทำงานเข้าด้วยกัน องค์ประกอบของงานจะเป็นการจัดวางซึ่งเกิดจากความคิดที่จะทำให้ดูมีระเบียบมากขึ้น ด้วยโครงสร้างระขะนำหน้าของสี่ที่ชัดเจนและความกลมกลืนที่เกิดจากการซ้ำของรูปทรง ด้วยขนาดที่ต่างกันออกไปทำให้เกิดระยะในผลงานมากขึ้นรวมทั้งรายละเอียดที่อยู่ในรูปทรงที่มีความหมายในตัวแทนค่าความหมายของเรื่องราวผ่านรูปทรงที่กำหนดไว้ด้วยโครงสร้างทางองค์ประกอบที่คิดขึ้นเองสำหรับเนื้อหาที่ได้อบรมมาทั้งหมดข้าพเจ้าได้นำเอารูปทรงต่างๆที่เคยได้ใช้ในผลงานชิ้นก่อนมาใช้รวมกันอีกทั้งยังเพิ่มรูปทรงบางส่วนที่ยังไม่เคยใช้ในงานชิ้นไหนมาก่อนเข้าไปช่วยให้ผลงานมีบรรยากาศและเรื่องราวความเป็นงานประเพณีมากขึ้น เช่น รูปทรงไม้ค้ำ และกองทราย สำหรับการปฏิบัติงานข้าพเจ้าใช้เทคนิคทั้งหมดมาผสมผสานกัน คือมีทั้ง การปะติดผ้า กระดาษทำพื้นผิว แกะไม้ ทั้งหมดมารวมกันและได้พัฒนาทั้งทางด้านเนื้อหาเข้ามาด้วย ผลงานชิ้นนี้เกิดความลงตัวและเสร็จสมบูรณ์อย่างค่อนข้างน่าพอใจ

รายละเอียดของผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

จากการที่ได้ทำผลงานศิลปนิพนธ์ทั้งหมด เรื่องราวเนื้อหาสาระที่ใช้ในการสร้างสรรค์กับตัวผลงานในความรู้สึกรู้สึกของข้าพเจ้า ค่อนข้างพอใจกับตัวผลงานของตัวเองในระดับหนึ่ง ซึ่งตรงกับความคิดในระยะหลังๆ ผลงานในระยะแรกยังไม่ค่อยมีความลงตัวมากเท่าไรนัก ทั้งเทคนิคและองค์ประกอบของงานแต่เมื่อได้พัฒนาไปเรื่อยๆ ในระยะหลังทำให้ข้าพเจ้าได้คุ้นเคยกับเทคนิคและวัสดุ เมื่อได้ทดลองใช้เรื่อยมาจนก่อให้เกิดความสนุกในการทำงานมีการโต้ตอบกับตัวผลงานอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาในการทำงาน ได้คิดว่าพื้นผิวลักษณะนี้ควรจัดให้อยู่ในรูปทรงนี้แม้ความชำนาญจะยังไม่ได้เกิดขึ้นจนน่าพอใจมากนัก แต่ความรู้และประสบการณ์ที่ได้ทำ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเป็นอย่างมาก การใช้รูปทรงสี่เหลี่ยมและวง โครงสร้างทางองค์ประกอบในระยะหลังเกิดความลงตัวมากขึ้น

ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อภาพ ประเพณี ...ทาน
ปี พ.ศ. 2544
เทคนิค สื่อผสม
ขนาด 190 x 140 ซม.

ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อภาพ ประเพณี ..ทาน
ปี พ.ศ. 2544
เทคนิค สื่อผสม
ขนาด 130 x 180 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ชื่อภาพ	ประเพณี...ทาน
ปี พ.ศ.	2544
เทคนิค	สื่อผสม
ขนาด	130 x 180 ซม.

ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 4

ชื่อภาพ ประเพณี...ทาน
ปี พ.ศ. 2544
เทคนิค สื่อผสม
ขนาด 170 x 140 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อ33รศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ชลูด นิ่มเสมอ . องค์ประกอบของศิลปะ . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
จำกัด, 2531

อนุสาร อสท. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัดมหาชน ,2544

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาว บังอรน โพรอินทร์
เกิด 9 พฤศจิกายน 2521
ที่อยู่ 131/1 ม.5 ต.แม่ยางตาล อ.ร้องกวาง จ.แพร่ 54140
โทร (054) 548066

การศึกษา

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์

